

KRZYSZTOFORY

Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

33

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Kraków 2015

Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa / Krzysztofory. Scientific Bulletin of the Historical Museum of the City of Kraków

Kolegium Wydawnicze Muzeum Historycznego Miasta Krakowa / Editorial Board of the Historical Museum of the City of Kraków:

Michał Niezabitowski (przewodniczący / President), Marcin Baran, Anna Biedrzycka, Elżbieta Firlet, Ewa Gaczoł, dr Grażyna Lichończak-Nurek, Waław Passowicz, Jacek Salwiński, Joanna Strzyżewska, Maria Zientara

Recenzenci / Reviewers:

Monika Bednarek, Elżbieta Firlet, Janusz Firlet, Ewa Gaczoł, Marta Marek, Janusz Tadeusz Nowak, dr Grażyna Lichończak-Nurek, Genowefa Zań-Ograbek, Irena Palca, Waław Passowicz, Jacek Salwiński, Joanna Strzyżewska, Maria Zientara

Redaktor / Editor:

Anna Biedrzycka

Współpraca redakcyjna / Co-editor:

Agata Drózdź

Projekt graficzny / Graphic Design:

Monika Wojtaszek-Dziadusz

Tłumaczenie streszczeń na język angielski / Translation summaries into English:

Michał Szymonik

Ilustracje / Illustrations:

Archiwum Narodowe w Krakowie (ANK), Muzeum Historyczne Miasta Krakowa (MHK), Muzeum Narodowe w Krakowie (MNK), Wikimedia Commons (zgodnie z regulaminem korzystania ze zbiorów), Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie (WUOZ),

archiwum rodzinne Wolnych i inne archiwa prywatne

oraz / and:

Joanna Abramów, Maria Sokół-Augustyńska, Marcin Bartoszek, Anna Bojęs-Białasik, Mariusz Bil, Katarzyna Bury, Paweł Cembrzyński, Aleksander Danecki, Błażej Dąbrowski, Elżbieta Dubis, Aleksandra Jaklińska-Duda, Paweł Gołyźniak, Magdalena Goras, Michał Grabowski, Piotr Guzik, Katarzyna Gwózdź, Piotr Gwózdź, Małgorzata Multarzyńska-Janikowska, Andrzej Janikowski, Małgorzata Kaczmarczyk, Tomasz Kalarus, Kamil Kopij, Anna Kowalska, Paweł Kubisztal, Elżbieta Lang, Marta Wardas-Lasoń, Dominik Lulewicz, Mikołaj Łyskowski, Łukasz Majchrzak, Ewelina Mazurek, Janusz Tadeusz Nowak, Irena Palca, Róża Pieczonka, Janusz Podlecki, Krzysztof Przygoda, Agnieszka Suder, Maria Bicz-Suknarowska, Tomasz Szpytma, Bartłomiej Tofel, Aleksandra Kępkowska-Wilczek, Teresa Uroda-Wolny, Andrzej Zalewski

Skład, przygotowanie do druku / Typesetting:

Firma Poligraficzno-Komputerowa Polycomp Jacek Łucki

ISSN 0137-3129

© Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Kraków, 2015

Wydawca / Publisher: Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

Rynek Główny 35

31-011 Kraków

www.mhk.pl

Rocznik jest wpisany do wykazu czasopism naukowych prowadzonego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (część B, poz. 835). Pierwotną wersją czasopisma jest wersja drukowana / The annual is listed in the register of research periodicals kept by the Ministry of Science and Higher Education (Part B, item 835). The periodical originally comes out in print

Druk / Print:

Belcaro sp. z o.o.

Jerzy Segda (1932–2015), kustosz Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, kierownik oddziału Zwierzyniecki Salon Artystyczny

Jerzy Segda urodził się 9 grudnia 1932 roku w Warszawie, w rodzinie oficera Wojska Polskiego. Jego ojciec, Władysław Segda, był pułkownikiem Żandarmerii WP, walczył w wojnie obronnej Polski 1939 roku i w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie.

W 1940 roku rodzina Jerzego przeniosła się do Krakowa i w tym mieście po wojnie podjął naukę w liceum ogólnokształcącym, a potem studia wyższe.

W roku 1955 ukończył studia filologiczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie, a następnie podjął pracę jako nauczyciel języka rosyjskiego w Liceum Ogólnokształcącym w Radłowie koło Tarnowa. W latach 1962–1970 był etatowym pracownikiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, a następnie przez 20 lat pełnił funkcję dyrektora Muzeum Lenina w Krakowie.

Po likwidacji tej instytucji, w roku 1990 podjął pracę na stanowisku kustosa w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. Muzeum przejęło wtedy zbiory dawnego Muzeum Lenina i jeden z budynków tej instytucji przy ulicy Królowej Jadwigi 41. Na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku rozpoczęto dyskusję na temat dalszych losów tego domu. Rozważano rozmaite propozycje, ale ostatecznie zwyciężyła opcja utworzenia lokalnego muzeum Zwierzynca. Placówka przy ulicy Królowej Jadwigi 41 stała się miejscem, w którym na bazie współpracy lokalnych środowisk, artystów, członków założonego w 1994 roku przez Halinę Cieślińską-Brzeską Zwierzynieckiego Koła Przyjaciół Sztuk Wszelkich, radnych dzielnicowych, wypracowano program działania muzeum. Z biegiem czasu nazwano je Zwierzynieckim Salonem Artystycznym. Jerzy Segda stał się osobą, która umiejętnie koordynowała działania tych lokalnych środowisk. Rozmawiał ze wszystkimi zainteresowanymi współpracą, był otwarty na wszelkie propozycje, które stopniowo budowały potencjał lokalnego muzeum zwierzynieckiej społeczności. Do roku 1998, pracując jako kierownik oddziału, pan Jerzy zrealizował kilkadziesiąt wystaw artystów skupionych wokół Zwierzynieckiego Koła Przyjaciół Sztuk Wszelkich, a także ekspozycji zainicjowanych przez Radę Dzielnic VII Zwierzyniec oraz wystaw adresowanych do najmłodszych (m.in. wystawy pokonkursowe *Pejzaż zwierzyniecki*).

W 1999 roku przeszedł na emeryturę, ale jeszcze przez 10 lat, pracując na pół etatu, kierował działalnością Zwie-

rzynieckiego Salonu Artystycznego. Potrafił stworzyć w tym miejscu atmosferę otwartości i klimat muzeum przyjaznego dla odbiorców. Twórcy, artyści, lokalni działacze społeczni chętnie trafiali do muzeum przy Królowej Jadwigi 41, gdzie rozpoczynała się rozmowa o kolejnym pomysle ekspozycyjnym.

Kustosz Jerzy Segda był także znakomitym gospodarzem swojego oddziału. Potrafił, korzystając z umiejętności współpracy z ludźmi, pozyskać środki na potrzeby muzeum, ale także corocznie przeprowadzić program prac remontowych i naprawczych. Oddział był zawsze miejscem zadbanym i szanowanym za rzetelność nie tylko w realizacjach muzealnych, ale także w większych i mniejszych detalach, jak choćby otoczenie ogrodowe muzeum.

Pan Jerzy dbał również o wychowanie kadry oddziału. Wkładał sporo energii i serca w kształtowanie postaw pracowników, zwłaszcza tych, którzy na co dzień opiekowali się ekspozycją czy dbali o porządek w oddziale. Uczył ich szacunku do pracy i odkrywał podstawy działań instytucji muzealnej.

Odszedł z pracy w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa w czerwcu 2009 roku. W ostatnim roku swojej pracy próbował przygotować do samodzielności muzealnej swojego następcę, co okazało się sprawą niełatwą. Pomimo że od 2010 roku oddział zaczął działać pod nową nazwą Dom Zwierzyniecki i w nowej formule jako muzeum przedmieść, cały czas interesował się losami swojego muzeum. Odwiedzał dom przy ulicy Królowej Jadwigi 41. Z życzliwością oceniał zmiany, które zaszły w tym miejscu po roku 2010. Gratulował muzeum nowych pomysłów i ciepło przyglądał się działaniom kustosa Marii Lempart, która przejęła ster zwierzyniecki w roku 2013.

W 1966 roku ożenił się. Ze związku małżeńskiego z Magdaleną miał dwie córki: Dorotę, znaną aktorkę krakowską, profesor Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie, oraz Małgorzatę.

Zmarł 22 czerwca 2015 roku. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

